

วินัยข้าราชการพลเรือน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นายเกตุแก้ว แก้วใส

ผู้อำนวยการกลุ่มเสริมสร้างวินัยและ
ระบบคุณธรรม (นิติกรเชี่ยวชาญ)

๘ มี.ค.๒๕๖๓

การเสริมสร้างวินัยและกฎระเบียบ ของข้าราชการ

๑. **ข้าราชการพลเรือนสามัญ** (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑)

๒. **ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ** (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗)

๓. **พนักงานราชการ** (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๓)

๔. **พนักงานกระทรวงสาธารณสุข** (ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

๕. **ลูกจ้างชั่วคราว**(เงินบำรุง/เงินงบประมาณ)

****จ้างเหมาเอกชน(สัญญาจ้างตามระเบียบพัสดุ) ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ****

วินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ

วินัย คือ การอยู่ในระเบียบแบบแผนข้อบังคับ

- กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ
- ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติปฏิบัติ หรือละเว้นการประพฤติปฏิบัติ
- ผู้ฝ่าฝืน จะได้รับโทษตามที่กำหนดไว้

การรักษาวินัย

การรักษาวินัย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกประเภทสามารถดำรงตนในราชการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณ ของทางราชการ อีกทั้งเพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

สาเหตุของการกระทำผิดวินัย

๑. ความไม่รู้
๒. งานกับคนไม่สมดุลกัน งานล้นมือ
๓. อบายมุขต่าง ๆ
๔. ตัวอย่างที่ไม่ดี
๕. โอกาสเปิดช่องล่อใจ
๖. ความขัดแย้งระหว่างบุคคล
๗. ความจำเป็นในการครองชีพ
๘. การปล่อยปละของผู้บังคับบัญชา

มติคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๘๙/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๙๗
ข้าราชการ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง
จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ
อันตนจะต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนไม่ได้

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๔ บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย
เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาไม่ได้...

ผลกระทบจากการถูกลงโทษทางวินัย

๑. จิตใจ/ครอบครัว/ชื่อเสียง/ ความก้าวหน้า
๒. เงินเดือน/ค่าจ้าง
๓. บ้านหนึ่ง/บ้านาญ
๔. คดีอาญา/คดีแพ่ง
๕. คุณสมบัติการกลับเข้ารับราชการ

วินัยราชการ

งาน
ราชการ

ความ
ประพฤติ
ส่วนตัว

โทษทางวินัย

ไม่ร้ายแรง

ร้ายแรง

โทษทางวินัยข้าราชการมี ๕ สถาน

ไม่ร้ายแรง

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๒% หรือ ๔ % เป็นเวลา ๑,๒,๓ เดือน)

(๓) ลดเงินเดือน

(๒% หรือ ๔ %)

ร้ายแรง

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

๑. ความรับผิดชอบวินัยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

(๑) ภาคทัศน์

(๒) ตัดค่าจ้าง

(๓) ลดชั้นค่าจ้าง

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

๒. ความรับผิดชอบทางวินัยพนักงานราชการ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินค่าตอบแทน ๒% หรือ ๔ % เป็นเวลา ๑,๒,๓ เดือน

(๓) ลดเงินค่าตอบแทน ๒% หรือ ๔ %

(๔) ไล่ออก

๓. ความรับผิดชอบทางวินัยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดค่าจ้าง (๒% หรือ ๔ % เป็นเวลา ๑,๒,๓ เดือน)

(๓) ลดค่าจ้าง (๒% หรือ ๔ %)

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

๔. ความรับผิดชอบทางวินัยลูกจ้างชั่วคราว

เลิกจ้าง

(โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการหน่วยบริการ)

๑. ความรับผิดชอบทางวินัย

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

๒. ความรับผิดชอบตาม

กฎหมายวิชาชีพ

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) พักใช้ใบอนุญาต
- (๔) เพิกถอนใบอนุญาต

๓. ความรับผิดทางแพ่ง(ละเมิด)

คือการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- (๑) การคืนทรัพย์สิน
- (๒) การใช้ราคาทรัพย์สิน
- (๓) ค่าเสียหาย อันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายใดๆ อันได้ก่อกำขึ้น(ดุลพินิจของศาล)

๔. ความรับผิดทางอาญา

- (๑) ประหารชีวิต
- (๒) จำคุก
- (๓) กักขัง
- (๔) ปรับ
- (๕) ริบทรัพย์สิน

หมวดที่ ๖ วินัยและการรักษาวินัย

การจัดแบ่งประเภทความผิด

ต้องกระทำการวัน
เป็นข้อปฏิบัติ
(ม.๘๒)

ต้องไม่กระทำการ
ใดวันเป็นข้อห้าม
(ม.๘๓)

ลักษณะเป็นความผิด
วินัย
อย่างร้ายแรง
(ม.๘๕)

เป็นเหตุเสียหายต่อราชการอย่างร้ายแรง
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ม.๘๕(๗)

การจัดกลุ่มฐานความรับผิดชอบข้าราชการ

ข้าราชการต้องมีวินัย ต่อ

๑. ประเทศชาติ
๒. ประชาชน
๓. ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๔. ผู้บังคับบัญชา
๕. ผู้ร่วมงาน
๖. ตนเอง

ข้อกำหนดวินัยข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๘๐

ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่
กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้
โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

วินัยข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๘๑ ข้าราชการต้องสนับสนุน
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๘๒

ข้าราชการต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ต่อไปนี้
(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต
และเที่ยงธรรม

- ซื่อสัตย์.. ตรงไปตรงมา, ไม่คดโกง, ไม่หลอกลวง
- สุจริต..ปฏิบัติด้วยความมุ่งหมายที่ดีที่ชอบ
ตามคลองธรรม
- เที่ยงธรรม..ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง

หน้าที่ราชการพิจารณาจาก

๑. กฎหมายหรือระเบียบ
๒. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
๓. คำสั่งหรือการมอบหมายของ
ผู้บังคับบัญชา
๔. พกตินัย

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี
นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบ
แบบแผนของทางราชการ

□ กฎหมาย, กฎ

กฎหมาย หรือ กฎ ใดก็ได้

□ ระเบียบของทางราชการ

ต้องเป็นระเบียบเฉพาะ เช่น ระเบียบการเงิน,
ระเบียบพัสดุ, ระเบียบการใช้รถยนต์ราชการ, ระเบียบการลา

□ ระเบียบแบบแผนของทางราชการ

เป็นระเบียบแบบแผนทั่วไปที่เจ้าหน้าที่ทุกคน
ต้องปฏิบัติ

□ **ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตาม ม. ๘๒(๒)**

“แบบแผน” คือขนบธรรมเนียมที่กำหนดไว้ หรือโดย
ประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมา

๑. เป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการทั่วไป

๒. กำหนดหน้าที่ทั่วไปที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม

๓. ไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

○ **ระเบียบลงชื่อมาปฏิบัติราชการ**

○ **ระเบียบการแต่งกาย**

○ **ระเบียบการลา**

○ **แบบแผนในการสนองงานต่อผู้บังคับบัญชา**

กรณีศึกษา

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี

หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความ

ตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษา

ประโยชน์ของทางราชการ

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่ง
ในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของ
ทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการ
ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการหรือจะเป็น
การไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความ
เห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง
นั้นและเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยัน
ให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือ
ทอดทิ้งมิได้

ละทิ้ง=วาง ปล่อย สละ ละเลย ไม่อยู่ปฏิบัติงาน

ตามหน้าที่

ทอดทิ้ง=ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน

พระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ
บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕
มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง “ข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการ
โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่าย
เงินเดือนสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการ
ดังกล่าว”

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.

๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

□ ความลับของทางราชการ ?

คือ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผย และอยู่ในครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐโดย คำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและประโยชน์แห่งรัฐ ประกอบกัน

□ ชั้นความลับของข้อมูลข่าวสาร มี ๓ ชั้น

๑. ลับที่สุด ๒. ลับมาก ๓. ลับ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี
และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่าง
ข้าราชการด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

พฤติกรรมที่ไม่สุภาพเรียบร้อย

๑. แสดงออกด้วย กิริยา ท่าทาง

๒. แสดงออกด้วย คำพูด

๓. แสดงออกด้วย ลายลักษณ์อักษร

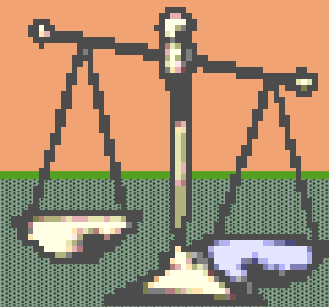
■ มติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๐๕ ที่ น.ว. ๑๑/๒๕๐๕
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕ ให้ผู้บังคับบัญชา
กำชับข้าราชการในสังกัดร่วมมือร่วมใจทำงาน
ด้วยความสามัคคีต่อกันเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม
และประเทศชาติ ผู้ใดฝ่าฝืนให้พิจารณาลงโทษ
ทางวินัยและถ้ายังไม่เข็ดหลาบก็ไม่ควรให้รับ
ราชการต่อไป

(๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความ
เป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน
ผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติกรอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

☐ การวางตนเป็นกลาง

๑. วางตนเป็นกลางทางการเมือง ในการ

๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ และ

๑.๒ ในการปฏิบัติภารกิจอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

**๒. จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
มารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๕**

เช่น.... ๒.๑ ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

๒.๒ ไม่ใช้สถานที่ราชการในกิจการทางการเมือง

๒.๓ ไม่แต่งเดี๋ยงแบบราชการไปร่วมประชุมพรรคการเมือง

(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

แนวทางการพิจารณาเรื่อง

เสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่การงาน สังกมรังเกียจ

กระทำโดยเจตนา

(๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดใน

กฎ ก.พ.

มาตรา ๘๓

ข้าราชการต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง

ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการ
ข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชา
เหนือตนขึ้นไป เป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับ
อนุญาต เป็นพิเศษครั้งคราว

- เฉพาะเรื่องการปฏิบัติราชการเท่านั้น
- การอุทธรณ์, การร้องทุกข์, การร้องเรียน,
การร้องขอความเป็นธรรม (ข้ามได้)

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

- อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- ประโยชน์..เป็นประโยชน์ที่ควรได้

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

คำว่า “ประมาท” หรือ “ประมาทเลินเล่อ”

ขาดความระมัดระวัง ขาดความรอบคอบในเรื่องที่ใช้ความระมัดระวังได้ แต่ไม่ใช้หรือใช้ไม่เพียงพอ และเกิดความเสียหาย (ภาษาทั่วไป)

ได้แก่ กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ จึงเกิดความเสียหาย

❑ ตัวอย่าง กรณีประเภทอื่นแล้ว

๑. การรักษาพยาบาล เช่น

○ **จ่ายยาพิศ**

๒. รถยนต์ของทางราชการ

○ **รถชนกัน, รถตกถนน, รถหาย**

○ **รถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุ**

ให้แจ้งความร้องทุกข์ทุกคดี

(กระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๘/ว ๒๗๒๗๔ , ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๕)

๓. ไฟไหม้สถานที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ
หาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม
หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตน

เที่ยงธรรม คือ เป็นธรรม

“เกียรติศักดิ์” สถานะที่ได้รับการสรรเสริญ

หน้าที่ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการหรือ
ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น
ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

ตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

เช่น ตำแหน่งผู้อำนวยการ

จุดมุ่งหมาย - ผลประโยชน์

- เวลาทำงาน

(๓) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกีดกันแก่ง
กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

กีดกันแก่ง... หากความไม่ดีใส่ให้ แก่งใส่ความ
กดขี่... ข่มให้อยู่ในอำนาจ

ข่มเหง... ใช้กำลังรังแก แก่งทำความเดือดร้อน
ให้ผู้อื่น

(๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการ ล่วงละเมิด หรือ คุกคามทางเพศ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ล่วงละเมิดทางเพศ...กระทำผิด เช่น การทำอนาจาร, ข่มขืนกระทำชำเรา

คุกคามทางเพศ...ทำให้หวาดกลัว, แสดงอำนาจด้วยกิริยา หรือวาจา ให้หวาดกลัว

**กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิด หรือ
ตุกตามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ บังคับใช้ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓**

.....

**เป็นการกระทำต่อข้าราชการ หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ จะเกิดขึ้น
ในหรือนอกสถานที่ราชการก็ได้ โดยผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอม หรือทำ
ให้ผู้ถูกกระทำเดือนร้อนรำคาญ**

- ๑. กระทำด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะล่วงไปในทางเพศ
เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง**
- ๒. กระทำด้วยวาจาที่ล่วงไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์
ร่างกาย พูดหยอกล้อ พูดหยาบคาย**
- ๓. กระทำด้วยวาจาปกิรียาที่ล่วงไปในทางเพศ เช่น ใช้น้ำยา
ลวนลาม การทำสัณญาณ หรือสัณลักษณ์ใดๆ**

.....

(๕) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามกดขี่ หรือข่มเหง ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

■ ดูหมิ่น, กดขี่, ข่มเหง

เฉพาะประชาชน
ผู้มาติดต่อราชการ

(๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนด

ในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๕

การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้เป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
โดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๕) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
อย่างร้ายแรง

□ การกระทำที่เรียกว่า “ประพจน์เสื่อมเสีย”
หรือ “ประพจน์ชั่ว”

○ มีหลักในการพิจารณา ๓ ประการ

๑. **เกียรติ**ของข้าราชการ

๒. **ความรู้สึ**กของสังคมไทย

๓. **เจตนา**ที่กระทำ

○ คำว่า “**เกียรติ**” คือ ความยกย่องนับถือ
การมีชื่อเสียง การมีหน้ามีตา

ตัวอย่างในเรื่องการประพฤติตัวอย่างร้ายแรง

๑. เสพหรือเมาสุรา

มติ ครม. ที่ น.ว.๒๐๘/๒๔๕๖, ๓ ก.ย. ๒๔๕๖

○ เสพหรือเมาสุรา ในกรณีต่อไปนี้...

๑.๑ เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติราชการ

๑.๒ เมาสุราเสียราชการ

๑.๓ เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือ
เสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ

พิตร้ายแรง

๒. หมกมุ่นในการพนัน(ประเภท ก,ข)

มติ กรม. ที่ น.ว.๒๐๘/๒๕๙๖ ลงวันที่ ๓ ก.ย. ๒๕๙๖

□ วางแผนการพิจารณาความผิดและการลงโทษ

๒.๑ การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด(ก)

○ ข้าราชการพุดเล่น.. **พิดร้ายแรง**

๒.๒ การพนันประเภทที่ขออนุญาตทางการเล่นได้(ข)

○ กรณีพุดเล่นมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง, ดรุ,
เจ้าหน้าที่ทางวัฒนธรรม.. ฯลฯ... **พิดร้ายแรง**

๓. ทูจริตในการสอบ..พุดที่เข้าสอบคัดเลือกหรือแข่งขัน

มติ กรม. ที่ สร ๐๕๐๑/ว ๕๐ , ๑๒ เม.ย. ๒๕๑๑

๔. เบิกค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าบ้าน เป็นเท็จ

๕. มีความสัมพันธ์ฉ้อฉลสาว

๖. การปลอมเอกสารเพื่อเอาประโยชน์

๗. รับรองเอกสารราชการเป็นเท็จ

๘. เรียก-รับเงิน แลกกับการเข้าทำงาน, เข้าเรียน

๙. ฉ้อโกง

มติ ค.ร.ม.วันที่ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖

(นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธ.ค.๒๕๓๖)

- การลงทะเบียนผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริต
ควรลงทะเบียนไว้นอกจากราชการ
- การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือ
มีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุ
ลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ

(๕) **คูหมื่น** เหยียดหยาม **กดขี่** ข่มเหง หรือ
ทำร้ายประชาชน ผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

- **คูหมื่น, กดขี่, ข่มเหง**
- **ทำร้าย**

**เฉพาะประชาชน
ผู้มาติดต่อราชการ**

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษ
ที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
หรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ
ความผิดลหุโทษ

■ องค์ประกอบความผิด.

๑. กระทำความผิดทางอาญา

๒. รับโทษจำคุกจริงๆ หรือประหารชีวิต

๓. คำพิพากษาถึงที่สุด

ตัวอย่าง กระทำผิดอาญาและได้รับโทษจำคุก

๑. ฆ่าผู้อื่น

๒. คดีค้ายาเสพติด

๓. ทุจริตเงินราชการ

คดีอาญา

การดำเนินคดีอาญา(ประมวลกฎหมายอาญา)

โทษหรือความรับผิดทางอาญา (มาตรา ๑๘)

(๑) ประหารชีวิต

(๒) จำคุก

(๓) กักขัง

(๔) ปรับ

(๕) ริบทรัพย์สิน

กฎหมายอาญา

- เป็นเจ้าพนักงาน ยักยอกทรัพย์ ปลอมเอกสาร รับรองเอกสารอันเป็นเท็จ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต
- ประกอบการทำงานในวิชาแพทย์ทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ
- กระทำโดยประมาทและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- กระทำโดยประมาทและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส
- ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นโดยเหตุที่ประกอบอาชีพแพทย์
เภสัชกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล (ผู้รับการศึกษาอบรม)
แล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

(๓) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆอันเป็นการ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตาม
มาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆอันเป็นการ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา
๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มี
กฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

การถอดรณ ร้องทกข และพิททกษระบบคุณธรรม

การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

๑. การอุทธรณ์โทษทางวินัย ๕ สถาน /คำสั่งให้ออกจากราชการ ๖ กรณี คือ เจ็บป่วย/ขาดคุณสมบัติทั่วไป/ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ/หย่อนความสามารถ/มลทินมัวหมอง/ถูกจำคุกถึงที่สุดในคดีประมาท-ลหุโทษ
 - ให้อุทธรณ์ ต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ทราบคำสั่ง และดำเนินการพิจารณาตาม กฎ ก.พ.ค.
 - ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด ภายใน ๙๐ นับแต่ทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

เหตุถูกสั่งให้ออกจากราชการ ๖ กรณี

๑. เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ

๒. ขาดคุณสมบัติทั่วไป/ต้องห้าม

- ไม่มีสัญชาติไทย - ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- ดำรงตำแหน่งทางการเมือง - อยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการ/ถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อน - เป็นบุคคลล้มละลาย
- เคยต้องรับโทษถึงที่สุดให้จำคุกในคดีอาญา(ยกเว้นประมาท/ลหุโทษ)

๓. ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับที่พอใจ

๔. หย่อนความสามารถ-บกพร่องหน้าที่-ประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๕. มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

๖. ต้องรับโทษจำคุกถึงที่สุดในความผิดประมาท/ลหุโทษ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

๒. การร้องทุกข์กรณีที่คับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติต่อตน
ของผู้บังคับบัญชา (ผบ.) และมีใช้กรณีอุทธรณ์ ตาม ๑.

(๑) เหตุเกิดจาก (ผบ.) ให้ร้องทุกข์ต่อ (ผบ.) ชั้นเหนือ
ขึ้นไป

- เหตุเกิดจาก (ผบ.)ต่ำกว่า ผวจ./อธิบดี ร้องทุกข์
ต่อ ผวจ./อธิบดี

- เหตุเกิดจาก ผวจ./อธิบดี ร้องทุกข์ต่อปลัดฯ

(๒) เหตุเกิดจาก ปลัดกระทรวง/ รัฐมนตรี / นายกฯ
ให้ร้องทุกข์ ต่อ ก.พ.ค.

(๓) ถ้ายังไม่พอใจคำวินิจฉัยร้องทุกข์ มีสิทธิฟ้องต่อศาล
ปกครองชั้นต้นภายใน ๙๐ วัน นับแต่ทราบคำวินิจฉัย

การร้องทุกข์/พิจารณาวินิจฉัย ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.ค.

คดีทางการแพทย์

คือ !! เรื่องหรือการฟ้องร้องหรือการกล่าวหากันในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลและสาธารณสุขซึ่งต้องดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อเรียกค่าเสียหายทางแพ่งหรือให้ลงโทษทางอาญา

ข้อมูลของผู้ป่วยที่เปิดเผยได้

- ผู้ได้รับความยินยอม(ล่วงหน้าจากผู้ป่วย)
- ผู้ได้รับมอบอำนาจ (ผู้มอบอำนาจยังมีชีวิตอยู่)
- ทายาท กรณีเจ้าของข้อมูลเสียชีวิต
- สามีหรือภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย(จดทะเบียนสมรส)
- บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย
- บิดามารดา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗๓

ความตกลงทำไว้ล่วงหน้าเป็นข้อความ
ยกเว้น มิให้ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ
หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ
ตนนั้น ท่านว่าเป็นโมฆะ

หนังสือคำยินยอมให้ทำการตรวจรักษาพยาบาล

ตามคำวินิจฉัยของศาล

“เป็นเรื่องที่ทำกันอยู่เป็นประจำเพณีทั่วไป โดยเป็นที่เข้าใจว่าเพื่อป้องกันมิให้การรักษาซึ่งต้องมีการถูกเนื้อต้องตัวผู้ป่วยหรือการผ่าตัดซึ่งต้องมีการกรีดผ่าอวัยวะของผู้ป่วยต้องกลายเป็นความผิดอาญาฐานทำร้ายร่างกายหรือเป็นการทำละเมิด มิได้หมายความว่าแพทย์ พยาบาลหรือโรงพยาบาลจะทำอะไรกับผู้ป่วยก็ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงการใช้ความระมัดระวังในการรักษาตามมาตรฐานวิชาชีพโดยไม่มีทางที่จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี...”

หลักทั่วไปในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

๑. กระบวนการดูแลก่อนดำเนินการให้การตรวจรักษาพยาบาล

๒. ขั้นตอนวิธีการตรวจรักษาพยาบาล

๓. การติดตามดูแลหลังการตรวจรักษาพยาบาล

***ว่าถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานหลักวิชาการและ

เหมาะสมหรือไม่

การแก้ไขปัญหาและการเตรียมต่อผู้คดี/อัยการร้องเรียน

๑. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับโดยเร็ว
(ไม่ควรเร่งรีบให้ความเห็นผู้ป่วยและญาติ)

๒. เตรียมตัวผู้คดี

๒.๑ ปรีกษากฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่

๒.๒ รวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างละเอียดรอบคอบ

๒.๓ ปฏิบัติตามคำแนะนำทางกฎหมายและผู้บังคับบัญชา

๒.๔ ไปเป็นพยานศาล

ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ประมาท

๑. การกระทำ ที่มีได้กระทำโดยเจตนา
๒. แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์
๓. และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

ประมาณเงินเล่ออย่างร้ายแรง

๑. มีลักษณะไปในทางที่บุคคลนั้น ได้กระทำไป โดยขาดความระมัดระวัง
๒. ที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น พึงคาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หรือ หากระมัดระวังสักเล็กน้อย ก็คงคาดเห็นการอันอาจเกิดความเสียหายเช่นนั้น

กรณีที่ว่า “ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง”

- ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังเลยสักนิด
- ทำผิดซ้ำๆ ในเรื่องแบบเดียวกัน
- ปฏิบัติผิดมาตรฐานวิชาชีพ
- ผ่าฝืนกฎหมาย/ระเบียบ
- กฎหมาย/ระเบียบ กำหนด วิธีปฏิบัติไว้ แต่ไม่ได้ทำ หรือปฏิบัติตามนั้น

สาระสำคัญ

(บังคับใช้ตั้งแต่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙)

เจ้าหน้าที่(จนท.)กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่

๑.๑ กรณีทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหาย

(๑) ประมาทเลินเล่อไม่ร้ายแรง

- จนท.ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

(๒) จงใจ/ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

- จนท. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

เกี่ยวกับทุจริต/ยักยอกเงินของทางราชการ
เบิกจ่ายเงินเท็จ เช่น ทำเอกสารอบรมเท็จ
ปลอมเอกสารเบิกจ่าย/แก้ไขตัวเลขใบส่ง
เงินสด ปลอมลายมือเบิกเงินค่าตอบแทน
ยักยอกเงินจากใบถอนเงิน/เช็ค/ใบเสร็จ
และอื่นๆ

เกี่ยวกับการจัดซื้อ/จัดจ้าง

- ตรวจสอบการจัดซื้อเท็จ
- ซอยาและเครื่องมือแพทย์ราคาแพงกว่าท้องตลาด
- ซอยาไม่มียา

เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินโดยผิดกฎหมาย/ระเบียบ

- เบิกจ่ายค่าตอบแทนโดยทำงานไม่ครบ
- เบิก OT เป็นเท็จ

๑.๒ กรณีทำให้บุคคลภายนอก(เอกชน)เสียหาย

ก. หน่วยงานของรัฐ ต้องความรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย
ในผลแห่งการละเมิดของ จนท. ดังนี้

(๑) จนท.ประมาทเลินเล่อไม่ร้ายแรง

- หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่
ผู้เสียหาย

- จนท.ไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

(๒) จนท.จงใจ/ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

- หน่วยงานของรัฐ ต้องชดใช้แทนไปก่อน

- แล้วใช้สิทธิไล่เบี้ยจาก จนท.ในภายหลัง

กรณีรถยนต์เฉี่ยวชน/เกิดอุบัติเหตุ

- รถยนต์บุคคลภายนอก เสียหาย
- บุคคลภายนอกเสียหาย (บาดเจ็บ/ตาย)

จนท.กระทำละเมิดที่มีใช้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่

๑ กรณีทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหาย

- (๑) จนท. ต้องรับผิดชอบใช้ ตามหลักกฎหมายแพ่ง
- (๒) ต้องรับผิดชอบทุกกรณี ทั้งประมาทเลินเล่อ
ไม่ร้ายแรง และจงใจ/ประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง

๒ กรณีทำให้บุคคลภายนอกเสียหาย

- (๑) จนท. ต้องรับผิดชอบใช้ เป็นการส่วนตัว
- (๒) สิทธิฟ้องคดีของบุคคลภายนอก
 - อาจฟ้อง จนท.ได้
 - แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือการไล่เบียด

(กรณีที่กระทำผิดต่อหน่วยงานของรัฐ/บุคคลภายนอก และจนท.กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง)

(๑) กรณีกระทำละเมิดหลายคน ไม่ใช่หลักลูกหนี้ร่วม

(๒) ไม่ต้องชดใช้เต็มจำนวนก็ได้ จะมีเพียงใดให้คำนึงถึง

- ระดับความร้ายแรงในการกระทำ และ
- ความเป็นธรรม ในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์

(๓) การหักส่วนความรับผิดชอบด้วย กรณีเกิดจาก

- ความผิด/ความบกพร่อง ของหน่วยงานของรัฐ
- ระบบการดำเนินงานส่วนรวม

ผลดีของกฎหมาย

๑. เพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่ ที่ได้กระทำละเมิด
ในการปฏิบัติหน้าที่
๒. เพื่อเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย
จากการทำละเมิดของเจ้าหน้าที่อย่างเป็นธรรม
และรวดเร็ว

สรุปสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๑. เมื่อเกิดความเสียหายแก่ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลภายนอก
หน่วยงานของรัฐเสียหาย เช่น ทรัพย์สินเสียหาย
บุคคลภายนอกเสียหาย เช่น ตาย บาดเจ็บ ทรัพย์สิน/สิทธิ เสียหาย
๒. ความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่
ราชการ
๓. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือต่อบุคคลภายนอก
ทำให้ได้รับความเสียหาย
 - ๓.๑ กรณี จงใจ หรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เจ้าหน้าที่ต้องรับผิด
 - ๓.๒ กรณี ประมาทเลินเล่อไม่ร้ายแรง เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิด

กระบวนการกรณีไม่พอใจคำสั่งให้ชดใช้ทางละเมิดและการ พิจารณาคดีในชั้นศาล

๑. อุทธรณ์คำสั่งที่ให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ราชการต่อผู้ออกคำสั่ง (คำสั่งทางปกครอง) ภายใน ๑๕ วัน
๒. ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง/ ภูมิภาค) ภายใน ๕๐ วัน
๓. อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ภายใน ๓๐ วัน

ประวัติวิทยากร นายเกตุแก้ว แก้วใส

ประวัติการศึกษา - ประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน (พนักงานอนามัย) วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ จังหวัดยะลา (เหรียญทอง)

- สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (เอกสาธารณสุข/เอกอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)
- นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรวิชาว่าความ สถาปนายความ
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรกฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารเชิงนิติศาสตร์ระดับสูง (วทน.) รุ่นที่ ๑ สถาปนายความในพระบรมราชูปถัมภ์
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรนักบริหารระดับสูง กระทรวงสาธารณสุข (นบส.สธ.) รุ่นที่ ๔
- วุฒิบัตรหลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.๒๕๖๒ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

- ประกาศนียบัตรหลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามมาตรฐานที่ ก.ศป. รับรอง (บ.ปก.) สำนักงานศาลปกครอง

ประสบการณ์การทำงาน - คณะกรรมการสืบสวนและสอบสวน เช่น กรณีทุจริตจัดซื้อยาแพง /กรณีจัดซื้อรถพยาบาลฉุกเฉินระดับสูง กรณีการใช้จ่ายงบประมาณไทยเข้มแข็ง และกรณีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับยาซูโดอีเฟดรีน ของกระทรวงสาธารณสุข

- อาจารย์พิเศษ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต/พยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก

ประวัติการรับราชการ - พนักงานอนามัย และนักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม

- นิติกรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด
- หัวหน้ากลุ่มงานสืบสวนสอบสวน/กลุ่มงานอุทธรณ์ร้องทุกข์และคดีปกครอง/ฝ่ายบริหารทั่วไป กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม
- ผู้อำนวยการกองกฎหมาย/ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการ/รองอธิการบดี สถาบันพระบรมราชชนก

ตำแหน่งปัจจุบัน - นิติกร ระดับเชี่ยวชาญ (ด้านวินัย) ผู้อำนวยการกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อ.ก.พ.อย.)

สวัสดี

ขอบคุณครับ